

Allt som avviker, definitioner och exempel

Allmänt

Det som avviker	Något som inte är önskvärt. Det som avviker kan vara ett fel, en brist eller en uppmärksammas förbättringsmöjlighet. Det kan också vara något som avviker utifrån ett mål, indikator, mått eller rutin. Det som avviker kan även vara en händelse som medfört eller hade kunnat medföra skada/ vårdskada						
Avvikelsehantering	Att hantera oönskade händelser, det som avviker. På vilket sätt hanteringen sker, avgörs av händelsens allvarlighetsgrad/ dess konsekvenser.						
Kvalitet	I vilken grad krav, behov och förväntningar uppfylls. Krav= tex från lagar, författningar, standarder, rutiner. Behov och förväntningar= tex från patient/ närstående, medarbetare eller från kunder/ samarbetspartners gällande tex attityder, värderingar, bemötande, pålitlighet, tjänstvillighet osv						
Kvalitet enligt God vård	Kvalitet inom hälso- och sjukvård beskrivs ofta utifrån de sex God vård-områdena. Inom varje område finns kvalitetsindikatorer att följa över tid samt kvalitetsmått/ målvärden att arbeta för att nå. <table border="0" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 50%;">1. Kunskapsorienterad, Ändamålsenlig</td> <td style="width: 50%;">4. Effektiv</td> </tr> <tr> <td>2. Säker</td> <td>5. Jämlig</td> </tr> <tr> <td>3. Personcentrerad</td> <td>6. ges inom Rimlig tid</td> </tr> </table>	1. Kunskapsorienterad, Ändamålsenlig	4. Effektiv	2. Säker	5. Jämlig	3. Personcentrerad	6. ges inom Rimlig tid
1. Kunskapsorienterad, Ändamålsenlig	4. Effektiv						
2. Säker	5. Jämlig						
3. Personcentrerad	6. ges inom Rimlig tid						

Arbetsmiljö, definitioner och exempel

Negativ händelse (arbetsmiljö)	Samlingsbegrepp för flera olika avvikelsetyper (röda enligt Gröna korset). Se exempel nedan
- Ohälsa	Ex: sjukdomar, stressreaktioner, belastningsbesvär relaterade till arbetsmiljö. Tex hot, utsläpp av gas eller kemikalier, konflikt på arbetsplatsen. Anmäls till Försäkringskassa/ Arbetsmiljöverk
- Olycksfall	Ex: fysisk eller psykisk skada till följd av plötslig händelse på arbetsplatsen, tex fallolyckor. Anmälas till Försäkringskassa/ Arbetsmiljöverk
Tillbud (arbetsmiljö)	Samlingsbegrepp för flera olika avvikelsetyper (orange enligt Gröna korset). Tex händelser som skulle kunna ha lett till ohälsa eller olycksfall. Skillnaden mellan tillbud och allvarligt tillbud är allvarlighetsgraden på den konsekvens/ skada som skulle kunnat inträffa. Se exempel nedan
- Tillbud	Ex: Ett fall från lägre höjd utan skada, ett verbalt hot där ingen kommer till skada
- Allvarligt tillbud	Ex: Ett fall från högre höjd utan skada, ett hot med vapen utan att någon kommer till skada. Anmäls till Arbetsmiljöverket
Risk (arbetsmiljö)	Samlingsbegrepp där inget händer medarbetaren, men det finns en risk för att negativ händelse eller tillbud enligt ovan, hade kunnat inträffa Skillnaden mellan risk och allvarlig risk är allvarlighetsgraden på den konsekvens som skulle kunnat inträffa Se exempel nedan
- Risk	Ex: Nödutgång är blockerad med material som kan flyttas av en person, tidspress under kortare del av arbetspasset
- Allvarlig risk	Ex: Nödutgång är blockerad med material som endast kan flyttas med hjälp av en maskin, tidspress under större del av arbetspasset

Vård, definitioner och exempel

Agera för säker vård	Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet. Handlingsplanen har <u>Vision</u> = God och säker vård, överallt och alltid samt <u>Mål</u> = Att ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada
Skada	Lidande, kroppslig/ psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som drabbar patient och inte hade kunnat undvikas Ibland förekommer benämningen "komplikation", även om detta begrepp inte är synonymt med "skada". Se Socialstyrelsens termbank.
Vårdskada	Lidande, kroppslig/ psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som drabbar patient och hade kunnat undvikas, om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården
Allvarlig vårdskada	En vårdskada som är <ul style="list-style-type: none"> • bestående och inte ringa <i>eller</i> • har lett till att patienten avlidit <i>eller</i> • fått ett väsentligt ökat vårdbehov
Patientsäkerhet	Skydd mot vårdskada

Negativ händelse (vård)	Samlingsbegrepp för flera olika avvikelsetyper (röda enligt Gröna korset). Tex "Risk för allvarlig vårdskada" och "Allvarlig vårdskada". Dessa båda anmäls enl. lex Maria. Även "Medfört skada/ vårdskada" är en avvikelsetyp inom detta begrepp. Se exempel nedan
- Händelse som medfört skada/ vårdskada	Ex: Ett oönskat händelseförlopp inleds (<i>sjusköterskan iordningsställer fel läkemedel</i>), fullföljs (<i>administration av fel läkemedel</i>) och är orsaken till att patient skadas (får en läkemedelsreaktion av det felaktiga läkemedlet)

Tillbud (vård)	Samlingsbegrepp för flera olika avvikelsetyper (orange enligt Gröna korset). Tex "Hade kunnat medföra skada/ vårdskada". Se exempel nedan
- Händelse som hade kunnat medföra skada/ vårdskada	Ex: Ett oönskat händelseförlopp inleds (<i>sjusköterskan iordningsställer fel läkemedel</i>) men avbryts (<i>sjusköterskan blir osäker, går tillbaka till läkemedelsummet, upptäcker att hen tagit fel läkemedel, gör om och iordningsställer rätt läkemedel</i>). Patient kunde ha drabbats, om inledd felhändelse inte avbrutits.

Risk (vård)	Samlingsbegrepp för sådant som skulle kunna hända (gul enligt Gröna korset), och där vi genom förebyggande åtgärder ser till att negativ händelse eller tillbud INTE inträffar. Se exempel nedan
- Brist/ förbättringsmöjlighet	Ex: Ett oönskat händelseförlopp varken inleds, avbryts eller fullföljs. Inget händer patienten (<i>men sjusköterskan konstaterar att det finns en risk för förväxling av två läkemedel när hen ser dem stå bredvid varandra i läkemedelsummet och tar upp det som en uppmärksammasad brist på Gröna korset-mötet</i>).